

Bacteriën uit je anus als kunstwerk

Soeps mei 2008

Microscopist Frans Holthuysen (59) ziet de wereld zoals weinig anderen haar zien: vol passie én met de microscoop. What's new? Hij maakt er ook nog eens schitterende kunstfoto's van. Zó mooi, dat ze mogen hangen in het Museum of Modern Art in de Big Apple.

In een klein donker hokje, ergens achterin het lab van MiPlaza op de High Tech Campus, zit Frans de hele dag achter zijn beeldscherm. Verzonken in een microwereld, waarin hij hightech snufjes tot 800.000 keer vergroot. Maar niet alleen dat hoor. Frans bekijkt alles wat je je maar kunt bedenken: van haren, pollen, bladeren, microchips en plastics tot bacteriën uit je anus. En ach, waarom dat niet aan de rest van de wereld laten zien?

Foto's schieten in de cockpit

“Fotografie is alles voor me, dat heb ik van mijn vader. Ik zie zelfs zijn stijl terug in mijn foto's. Mijn loopbaan begon ik bij de fotografische dienst op de campus. Passie voor de nanowereld ontwikkelde ik tijdens de 27 jaar dat ik werk als microscopist. Ik begon in een ruimte dat leek op een cockpit. Heel klein met ontzettend veel knoppen, waar ik aan kon draaien of op kon drukken. Een klein beeldschermje verlichtte de ruimte, want een lamp was er niet. Inmiddels werk ik in een klimaatruimte én, als enige in Nederland, met de geavanceerde FEI NovaNanoSEM600. Dat is een microscoop, waarmee ik tot 800.000 keer haarscherp kan inzoomen en schitterende gedetailleerde foto's maak.

Antwoord vind ik altijd

Onder mijn SEM liggen vooral hightech snufjes van klanten. Ze willen hun producten innoveren, weten waarom een bepaalde functie in hun chip niet werkt, of wat er mis is met een laagje in plastic. Het is iedere keer weer een uitdaging om een antwoord te vinden op hun vraag. Al kijk ik twee uur lang naar hetzelfde plekje op een voorwerp, ik zal het antwoord hoe dan ook vinden. Hiervan maak ik ook foto's met de microscoop, dat is mijn taak. Deze zijn voor de klanten. De beelden die ik gebruik voor Amerikaanse microscoopfotowedstrijden zijn niet hetzelfde. Ik noem die artfoto's. Het zijn de mooiste foto's uit mijn werk, die ik bewerk tot kunst. Soms ga ik speciaal op zoek naar een mooi beeld, maar meestal vind ik ze toevallig. Als ik naar een foto kijk en 'wow' zeg, dan weet ik het: dat wordt 'm. Mijn vrouw kiest vervolgens uit al mijn foto's de beste. Het zijn meestal de 'wowfoto's' die de Amerikaanse wedstrijden winnen.

Mijn baan is een paradijs

Van de twaalf keer dat ik meedeed aan een wedstrijd, won ik elf keer. Mijn geheim? Ik zie direct of een foto goed is of niet. Maar eigenlijk gaat het er vooral om dat ze scherp en herkenbaar zijn. Als ik moet kiezen tussen de echte 'macrowereld' en de nanowereld kies ik ongetwijfeld de laatste. Mijn baan is een paradijs. Dat ik hier nog mág werken, is geweldig. Ik voel me vrij en ontspannen. Ga altijd met een glimlach naar mijn werk. Mijn boterhammen eet ik soms zelfs snel op, zodat ik weer achter mijn SEM kan kruipen. Op mijn 58½ste mocht ik met vervroegd pensioen, maar daar ben ik niet aan toe. Ik ben d'r nog lang niet klaar mee.”